

Oris Tandlægerne A/S

Skæringvej 88, 8520 Lystrup
CVR-nr. 38325051

Årsrapport 2019

Godkendt på selskabets generalforsamling, den
30.03.2020

Lars Kristian Thygesen Zinck
Dirigent

Indhold

Virksomhedsoplysninger	2
Ledelsespåtegning	3
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	4
Ledelsesberetning	7
Resultatopgørelse for 2019	8
Balance pr. 31.12.2019	9
Egenkapitalopgørelse for 2019	11
Noter	12
Anvendt regnskabspraksis	15

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Oris Tandlægerne A/S

Skæringvej 88

8520 Lystrup

CVR-nr.: 38325051

Hjemsted: Aarhus

Regnskabsår: 01.01.2019 - 31.12.2019

Bestyrelse

Christel Arpalice Piron, formand

Carl-Otto Hedegaard

Søren Bach

Direktion

Søren Bach, direktør

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Weidekampsgade 6

Postboks 1600

0900 København C

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2019 - 31.12.2019 for Oris Tandlægerne A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af virksomhedens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2019 samt af resultatet af virksomhedens aktiviteter for regnskabsåret 01.01.2019 - 31.12.2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Aarhus, den 30.03.2020

Direktion

Søren Bach

direktør

Bestyrelse

Christel Arpalice Piron

formand

Carl-Otto Hedegaard

Søren Bach

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Oris Tandlægerne A/S

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Oris Tandlægerne A/S for regnskabsåret 01.01.2019 - 31.12.2019, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2019 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 01.01.2019 - 31.12.2019 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den anvendte regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er herudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 30.03.2020

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33963556

Sten Peters

Statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne11675

Thorsten Jørgensen

Statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne31431

Ledelsesberetning

Virksomhedens væsentligste aktiviteter

Selskabets formål er at drive virksomhed som tandlægeselskab og i den forbindelse udøve drift og administration af tandlægeklinikker samt direkte eller indirekte besidde ejerandele samt al virksomhed, som efter bestyrelsens skøn har forbindelse hermed.

Selskabet indgår som en del af koncernregskabet i Holdingselskabet Oris Tandlægerne A/S.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Selskabet har realiseret et resultat efter skat på (893) t.kr., hvilket ledelsen anser for mindre tilfredsstillende.

Selskabets aktionær har efter balancedagen ydet et skattefrit tilskud på 1.000 t.kr. til selskabet, hvorved ledelsen anser kapitalen for reableret.

Begivenheder efter balancedagen

Sundhedsstyrelsen har pr. 17. marts 2020 lukket ned for alle ikke-kritiske behandlinger for alle tandlægeklinikker i Danmark. Forbuddet er p.t. sat til ultimo juni, men længden af perioden vil være betinget af udbruddets omfang i Danmark.

Denne store aktivitetsbegrænsning på vores klinikker fra marts til juni vil isoleret medføre en markant omsætningsreduktion i denne periode. Der er dog iværksat planer for at indhente mest mulig af såvel behandlingsefterslæbet som omsætningen, når behandlingsforbuddet ophæves.

Der er gjort en række tiltag for at reducere den resultatmæssige effekt af den midlertidige delvise nedlukning af klinikkerne, herunder hjemsendelse af ansatte medarbejdere med delvis kompensation fra det offentlige, ligesom muligheder for andre kompensationsordninger vil blive benyttet.

Ledelsen forventede før udbruddet af COVID-19 en fremgang i omsætningen og et resultat i niveauet 0 kr. Trods tiltagene for at kompensere for effekten af COVID-19, forventes denne delvise nedlukning at få en væsentlig negativ indflydelse på resultatet for 2020. Det er dog ikke på nuværende tidspunkt muligt at foretage et pålideligt skøn over den samlede effekt, som udbruddet og spredningen af COVID-19 vil få på virksomheden og dens resultat for 2020.

Der er herudover ikke efter balancedagen indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Resultatopgørelse for 2019

	Note	2019 kr.	2018 kr.
Bruttofortjeneste/-tab		1.023.983	481.688
Personaleomkostninger	1	(4.471.020)	(3.647.927)
Af- og nedskrivninger		(8.157.247)	(6.758.678)
Driftsresultat		(11.604.284)	(9.924.917)
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		8.782.187	7.761.522
Andre finansielle omkostninger		(791.320)	(941.533)
Resultat før skat		(3.613.417)	(3.104.928)
Skat af årets resultat		2.719.937	2.388.986
Årets resultat		(893.480)	(715.942)
Forslag til resultatdisponering			
Overført resultat		(893.480)	(715.942)
Resultatdisponering		(893.480)	(715.942)

Balance pr. 31.12.2019

Aktiver

	Note	2019 kr.	2018 kr.
Færdiggjorte udviklingsprojekter	3	282.784	474.076
Erhvervede immaterielle aktiver		135.729	352.269
Goodwill		51.449.021	56.156.339
Immaterielle aktiver	2	51.867.534	56.982.684
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		22.291.511	23.186.496
Indretning af lejede lokaler		798.809	502.113
Materielle aktiver	4	23.090.320	23.688.609
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		8.913.673	15.307.358
Deposita		40.065	38.906
Finansielle aktiver	5	8.953.738	15.346.264
Anlægsaktiver		83.911.592	96.017.557
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		3.930.019	3.342.159
Udskudt skat	6	3.112.694	2.569.694
Andre tilgodehavender		113.198	169.159
Periodeafgrænsningsposter		987	0
Tilgodehavender		7.156.898	6.081.012
Likvide beholdninger		6.285.255	0
Omsætningsaktiver		13.442.153	6.081.012
Aktiver		97.353.745	102.098.569

Passiver

	Note	2019 kr.	2018 kr.
Virksomhedskapital		500.000	500.000
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		8.813.703	15.207.388
Reserve for udviklingsomkostninger		220.572	369.779
Overført overskud eller underskud		(9.600.992)	(16.250.404)
Egenkapital		(66.717)	(173.237)
Bankgæld		6.039.684	5.299.142
Finansielle leasingforpligtelser		95.904	254.722
Gæld til tilknyttede virksomheder		3.290.545	0
Anden gæld		130.023	0
Langfristede gældsforpligtelser		9.556.156	5.553.864
Kortfristet del af langfristede forpligtelser		6.688.863	6.688.296
Bankgæld		0	1.156.555
Leverandører af varer og tjenesteydelser		1.036.922	572.145
Gæld til tilknyttede virksomheder		67.303.131	69.685.948
Gæld til associerede virksomheder		11.594.048	17.275.667
Anden gæld		1.241.342	1.339.331
Kortfristede gældsforpligtelser		87.864.306	96.717.942
Gældsforpligtelser		97.420.462	102.271.806
Passiver		97.353.745	102.098.569
Eventualforpligtelser	7		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	8		

Egenkapitalopgørelse for 2019

	Virksomheds- kapital kr.	Reserve for nettoopskriv- ning efter indre værdis metode kr.	Reserve for udviklings- omkostninger kr.	Overført overskud eller underskud kr.	I alt kr.
Egenkapital primo	500.000	15.207.388	369.779	(16.250.404)	(173.237)
Koncerttilskud o.l.	0	0	0	1.000.000	1.000.000
Overført til reserver	0	(15.175.872)	(149.207)	15.325.079	0
Årets resultat	0	8.782.187	0	(9.675.667)	(893.480)
Egenkapital ultimo	500.000	8.813.703	220.572	(9.600.992)	(66.717)

Noter

1 Personaleomkostninger

	2019 kr.	2018 kr.
Gager og lønninger	3.696.227	3.159.948
Pensioner	87.395	59.907
Andre omkostninger til social sikring	33.917	31.862
Andre personaleomkostninger	653.481	396.210
	4.471.020	3.647.927

Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	5	5
---	---	---

	Ledelses- vederlag 2019 kr.	Ledelses- vederlag 2018 kr.
Samlet for ledelseskategorier	250.000	250.000
	250.000	250.000

2 Immaterielle aktiver

	Færdiggjorte udviklings- projekter kr.	Erhvervede immaterielle aktiver kr.	Goodwill kr.
Kostpris primo	573.870	649.620	61.116.192
Afgange	0	0	(1.891.074)
Kostpris ultimo	573.870	649.620	59.225.118
Af- og nedskrivninger primo	(99.794)	(297.351)	(4.959.853)
Årets afskrivninger	(191.292)	(216.540)	(3.055.836)
Tilbageførsel ved afgang	0	0	239.592
Af- og nedskrivninger ultimo	(291.086)	(513.891)	(7.776.097)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	282.784	135.729	51.449.021

3 Udviklingsprojekter

Færdiggjorte udviklingsprojekter kan henføres til udviklingsprojekter, der vedrører selskabets systemudvikling til understøttelse af selskabets strategi og vidensdeling tandlægeklinikkerne imellem.

Udviklingsprojekter lever op til de fremsatte forventninger.

4 Materielle aktiver

	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar kr.	Indretning af lejede lokaler kr.
Kostpris primo	30.021.686	531.331
Tilgange	3.958.251	376.631
Kostpris ultimo	33.979.937	907.962
Af- og nedskrivninger primo	(6.835.190)	(29.218)
Årets afskrivninger	(4.853.236)	(79.935)
Af- og nedskrivninger ultimo	(11.688.426)	(109.153)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	22.291.511	798.809
Ikke-ejede aktiver	372.132	0

5 Finansielle aktiver

	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder kr.	Deposita kr.
Kostpris primo	100.000	38.906
Tilgange	0	1.159
Kostpris ultimo	100.000	40.065
Opskrivninger primo	15.207.358	0
Andel af årets resultat	8.782.187	0
Udbytte	(15.175.872)	0
Opskrivninger ultimo	8.813.673	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	8.913.673	40.065

Kapitalandele i dattervirksomheder	Hjemsted	Retsform	Ejerandel %
Kædeinteressenten Oris Tandlægerne ApS	Lystrup	ApS	100
Oris Dentallaboratorium ApS	Svendborg	ApS	100

6 Udskudt skat

	2019	2018
	kr.	kr.
Immaterielle aktiver	(2.594.143)	(1.742.999)
Materielle aktiver	(1.245.666)	(1.041.361)
Forpligtelser	(1.416.081)	(899.965)
Fremførbare skattemæssige underskud	8.368.584	6.254.019
Udskudt skat i alt	3.112.694	2.569.694

Koncernen forventer fremadrettet en positiv indkomst, hvori fremførbare skattemæssige underskud kan modregnes.

7 Eventualforpligtelser

Selskabet indgår i en dansk sambeskatning med Urbach ApS som administrationselskab. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber. De sambeskattede selskabers samlede kendte nettoforpligtelse i sambeskatningen fremgår af administrationselskabets årsregnskab.

Selskabet har indgået huslejekontrakt, som kan opsiges med 3 måneders varsel. Forpligtelsen i uopsigelsesperioden udgør 38 t.kr.

8 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for bankgæld er afgivet virksomhedspant for 60.000 t.kr. i andre anlæg, goodwill, varebeholdninger og tilgodehavender for salg. Bogført værdi af aktiver sikret ved pant udgør 74.586 t.kr.

Til sikkerhed for bankgæld er afgivet pant i selskabets aktier i Kædeinteressenten Oris Tandlægerne ApS. Aktierne er bogført til 8.818 t.kr. pr. 31.12.2019.

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse B med tilvalg af enkelte bestemmelser for regnskabsklasse C.

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Koncernregnskab

Med henvisning til årsregnskabslovens § 112, stk. 2, er der ikke udarbejdet koncernregnskab.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Resultatopgørelsen

Bruttofortjeneste eller -tab

Bruttofortjeneste eller -tab omfatter nettoomsætning, ændring i lagre af færdigvarer, andre driftsindtægter, omkostninger til råvarer og hjælpematerialer og eksterne omkostninger.

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til dagsværdien af det fastsatte vederlag.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter set i forhold til virksomhedens hovedaktivitet.

Vareforbrug

Vareforbrug omfatter regnskabsårets vareforbrug målt til kostpris, reguleret for sædvanlige lagernedskrivninger.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der vedrører virksomhedens primære aktiviteter, herunder lokaleomkostninger, kontorholdsomkostninger, salgsfremmende omkostninger mv. I posten indgår endvidere nedskrivninger af tilgodehavender indregnet under omsætningsaktiver.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager såvel som omkostninger til social sikring, pensioner o.l. for virksomhedens medarbejdere.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle aktiver består af regnskabsårets af- og nedskrivninger opgjort ud fra henholdsvis de fastsatte restværdier og brugstider for de enkelte aktiver og gennemførte nedskrivningstest og af gevinster og tab ved salg af materielle samt immaterielle anlægsaktiver.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte virksomheders resultat efter fuld eliminering af interne avancer og tab.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger fra gæld til tilknyttede virksomheder, nettokurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser samt tillæg under acontoskatteordningen mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Balancen**Goodwill**

Goodwill er positive forskelsbeløb mellem kostpris og dagsværdi af overtagne aktiver og forpligtelser i virksomhedsovertagelser. Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Brugstiderne fastlagt ud fra en vurdering af i hvilket omfang der er tale om strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og langsigtet indtjeningsprofil. Hvis brugstiden ikke kan skønnes pålideligt fastsættes den til 10 år. Brugstiderne revurderes årligt. De anvendte afskrivningsperioder udgør 20 år.

Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter erhvervede immaterielle rettigheder. Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Erhvervede rettigheder afskrives over 3 år.

Immaterielle rettigheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i

virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle aktiver. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, når omkostningerne afholdes. Ved indregning af udviklingsprojekter som immaterielle aktiver bindes et beløb svarende til de afholdte omkostninger med fradrag af udskudt skat på egenkapitalen under reserve for udviklingsomkostninger, der nedbringes i takt med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Kostprisen for udviklingsprojekter omfatter omkostninger, herunder gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Indirekte produktionsomkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle aktiver, der er anvendt i udviklingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte projekt.

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært over den forventede brugstid, der fastsættes ud fra en konkret vurdering af det enkelte udviklingsprojekt. Hvis brugstiden ikke kan skønnes pålideligt, fastsættes den til 10 år. For udviklingsprojekter, der er beskyttet af immaterielle rettigheder, udgør den maksimale afskrivningsperiode restløbetiden for de pågældende rettigheder. De anvendte afskrivningsperioder udgør 3 år.

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Patenter afskrives lineært over den resterende patentperiode, og licenser afskrives lineært over aftaleperioden.

Immaterielle rettigheder mv. nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Materielle aktiver

Andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-10 år
Indretning af lejede lokaler	8 år

For indretning af lejede lokaler og aktiver omfattet af finansielle leasingaftaler udgør afskrivningsperioden maksimalt aftaleperioden.

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Materielle aktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af

virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg af uafskrevet goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Finansielle leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser og måles på tidspunktet for indgåelse af kontrakten til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Efter første indregning måles leasingforpligtelserne til amortiseret kostpris. Forskellen mellem nutidsværdien og den nominelle værdi af leasingydelse indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid som en finansiell omkostning.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.